

הנחיה מס' 7.10 - הגשת חוות דעת פסיכיאטרית מטעם פסיכיאטרים בשירות המדינה	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כג אב תשס"ב, 1 אוגוסט 2002	21 ינואר 1992; 2 ינואר 1994

7.10 הגשת חוות דעת פסיכיאטרית מטעם פסיכיאטרים בשירות המדינה

1. עת מתבקשת חוות דעת פסיכיאטרית על ידי בית המשפט או על ידי התביעה לגבי עצור או נאשם, מוגשת חוות הדעת על ידי הפסיכיאטר המחוזי או פסיכיאטר אחר מטעמו.
2. נשאלת השאלה כיצד יש לנהוג במקרה שבו חוות הדעת איננה נראית לפרקליט המחוז כמבוססת די הצורך, או כאשר עולה שאלה קשה, המעוררת התלבטות מקצועית פסיכיאטרית קשה. נשאלת השאלה האם במקרה מעין זה רשאי הפרקליט, בטרם מגיע העניין לדיון בבית המשפט, לבקש מינוי "פאנל" של מומחים או לבקש חוות דעת נוספת מהפסיכיאטר המחוזי או לבקש מהפסיכיאטר המחוזי לעיין שוב בחוות דעתו או לבקש חוות דעת נוספת, שתערך על ידי פסיכיאטר אחר.
3. בנושא זה היו פסיכיאטרים מחוזיים שטענו כי חובתם הינה כלפי בית המשפט בלבד, ומכיוון שהפרקליטות היא צד מעוניין במשפט, על הפסיכיאטר לסרב לבקשות מן הסוג האמור לעיל. אולם, בפגישה משותפת שקיימו פרקליטי המחוזות עם הפסיכיאטרים המחוזיים אצל פרקליט המדינה ואחר כך אצל היועץ המשפטי לממשלה, הובהר כי הפרקליטות איננה "צד" במשפט, שכל עניינו להשיג הרשעה. תפקיד הפרקליטות הוא בראש ובראשונה לברר את האמת, ולכן יש לפרקליטות עניין רב לברר אם הנאשם חולה נפש אם לאו עוד לפני שמגיעה הסוגיה להכרעת בית המשפט. לכאורה, אם יתברר שהנאשם אכן חולה נפש לא יהיה טעם בהמשך ההליך.
4. יחד עם זאת, הוסכם כי בהליך הפלילי הפסיכיאטר המחוזי הוא מומחה מטעם בית המשפט. על כן, כל פנייה של הפרקליטות לבקשת הבהרה מהפסיכיאטר שכתב את חוות הדעת תעשה בכתב, והיא תיוחד ותוגבל להפניית תשומת לבו של הפסיכיאטר לחומר ראיות אשר עשוי לשפוך אור על בחינת מצבו הנפשי של החשוד בעת ביצוע העבירה. אין לבקש מהפסיכיאטר לבחון את עמדתו ולנסות להשפיע עליו לשנות את חוות דעתו.
5. במקרה שבו מונחת לפני הפרקליט חוות דעת שנראית לו לא נכונה מבחינה מקצועית (כגון, במקרה שאיננה תואמת לראיות או לפסיקה), אזי - בניגוד לסניגור - אין הוא יכול לפנות לבית המשפט ולבקש הגשת חוות דעת פרטית. לפיכך, במקרה כזה יש לשקול אפשרות שפסיכיאטר ממשלתי אחר ייתן חוות דעת נוספת, שעליה יוכל הפרקליט להסתמך.
6. כדי למנוע חיכוכים מיותרים, סוכם, על דעת ראש שירותי בריאות הנפש ומרבית הפסיכיאטרים המחוזיים, שבאותם מקרים נדירים שבהם הפרקליט והפסיכיאטר המחוזי לא יגיעו להסכמה, תערך פניה לראש שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות, אשר יכריע בסוגיה.

הנחיה מס' 7.10 - הגשת חוות דעת פסיכיאטרית מטעם פסיכיאטרים בשירות המדינה	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כג אב תשס"ב, 1 אוגוסט 2002	21 ינואר 1992 ; 2 ינואר 1994

7. כך למשל, ניתן יהיה לפנות אליו כדי לבקש - לפני ההגעה לבית המשפט - קבלת חוות דעת נוספת, מפסיכיאטר מחוזי אחר, או אף מינוי "פאנל" של פסיכיאטרים. מובן מאליו, כי יש להביא לידיעת בית המשפט את דבר קיומה של חוות הדעת של הפסיכיאטר הראשון, אם היא נותרה על כנה, וגם את הפניה לראש שירותי בריאות הנפש.